Financijski plan

Doc.dr.sc. Anamarija Delić

Teme predavanja

- Troškovi
 - Vrste troškova
 - o Podjela troškova po kategorijama
- Investicije početni kapital
- Financijski planovi i projekcije
 - o Račun dobiti i gubitka

Poznavanje troškova pomaže pri:

- određivanju cijena proizvoda ili usluga
- reduciranju i kontroli troškova
- donošenju boljih odluka u poslovanju (što, kako i koliko proizvoditi)
- planiranju budućnosti

Rekli su o troškovima . . .

Premalo brige o troškovima ubija poduzeće; prevelika briga o troškovima ubija kreativnost.

Rosenthal

Kategorije troškova

- troškovi osoblja
- materijalni troškovi
- troškovi kapitala
- ostali troškovi

Troškovi osoblja

- neto plaća (iznos koji zaposlenik dobije "na ruke")
- doprinosi na plaću
- doprinosi iz plaće
- porez i prirez

Primjer:

Izračun plaće za zaposlenika

http://www.rrif.hr/wct_index.php?run=kalk13&wct =230

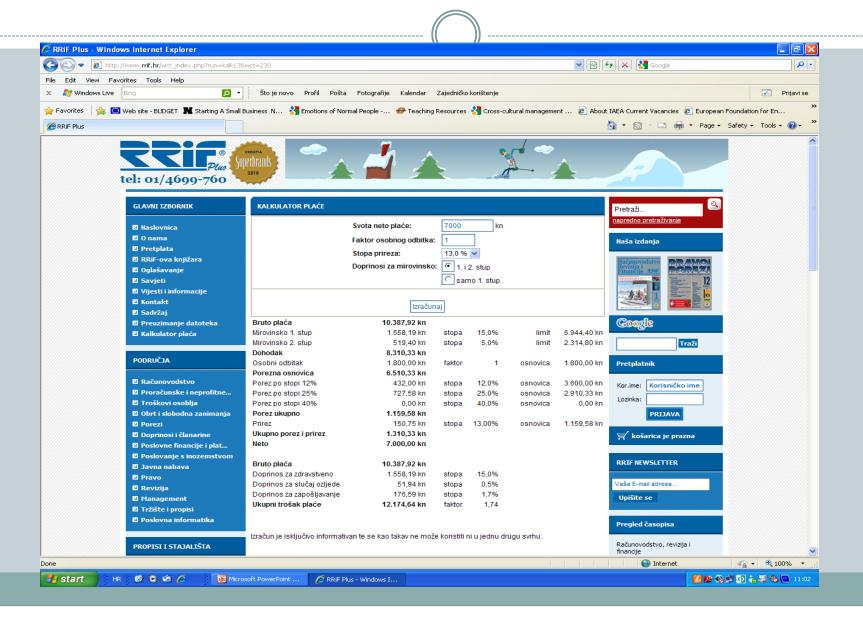
Primjer poduzeća "Stolar" d.o.o.

Poduzeće "Stolar" d.o.o. se bavi proizvodnjom ekskluzivnih, masivnih hrastovih stolova u srednjevijekovnom stilu. U poduzeću je zaposleno 5 djelatnika s punim radnim vremenom, te čistačica preko Agencije za povremeni posao:

- Vlasnik (obavlja menadžerske poslove) neto plaća 7.000,00
 Kn
- o Komercijalista (prodaja stolova) neto plaća **5.000,00 Kn**
- 3 stolara s majstorskim ispitom (proizvodnja stolova) neto plaća 4.000,00 Kn
- Čistačica mjesečni trošak iznosi 2.000 Kn + troškovi
 Agencije 10 %*

^{*} Agencija za povremeni posao — <u>www.povremeniposao.hr</u>

Poduzeće "Stolar" d.o.o.

Troškovi osoblja poduzeća "Stolar" d.o.o.

- Vlasnik 12.174,64
- Komercijalista 8.091,01
- Stolar 6.365,59*3= 19.096,77

39.362,42 mjesečno **472.349,09** godišnje

Čistačica – 2.200,00 kn mjesečno, odnosno **26.400,00** godišnje

Godišnji trošak osoblja = 498.749,09 Kn

Pogled iz druge perspektive

"ZARADA" DRŽAVE PO RADNIKU

NETO PLAĆA: 2.573 km

DRŽAVIIDE: 1.286,59 km

POSLODAVAC IZDVOJIO: 3.859.59 km

državi ide

50%

iznosa vaše NETO plaće

NETO PLAĆA:

5.000 kn

DRŽAVIIDE: 3.340,15 km

POSLODAVAC IZDVOJIO: 8.340,15kn

državi ide

67%

iznosa vaše NETO plaće

NETO PLAĆA:

8.000 km

DRŽAVIIDE: 6.574,20 km

POSLODAVAC IZDVOJIO: 14.574,20 km

državi ide

82%

iznosa vaše NETO plaće

NETOPLAĆA: 10.508 km

DRŽAVIIDE: 10.508,42 km

POSLODAVAC IZDVOJIO: 21.016,42 km

državi ide

iznosa vaše NETO plaće

NETOPLAĆA: veća od 10.508 km

DRŽAVIIDE: više od 10.508,42 km

POSLODAVAC IZDVOJIO: više od 21.016,42 kn

država za vaš rad dobiva

VIŠE

nego vi sami!

Materijalni troškovi

Obuhvaćaju sve troškove vezane za nabavljene sirovine i materijal, sitni inventar, rezervne dijelove, energiju, gorivo i mazivo

dobiju se množenjem količina sirovina, materijala, gotovih proizvoda, energije i drugih materijalnih inputa i njihovih nabavnih cijena

Materijalni troškovi – "Stolar" d.o.o.

TROŠAK	KOLIČINA X CIJENA	UKUPNO
Drvo - hrast	2 m ² x 100 Kn	200,00
Čavli, zakovice	10 kom x 5 Kn	50,00
Lak za drvo	0,5 l x 15 Kn	7,5
Struja	15 kW x 2 Kn	30,00
Direktan rad	30 sati x 37,89	1.136,71
Ukupno:		1.424,21

Troškovi kapitala

Svi troškovi vezani uz posuđeni novac – kamate na kreditna sredstva, prekoračenje na žiro-računu, amortizacija

Amortizacija

Amortizacija je gubitak vrijednosti opreme i strojeva u dugotrajnoj imovini vašeg poduzeća i kao takova predstavlja **trošak**

 Zakon o oporezivanju dobiti (Narodne novine 1/05)

Amortizacija

Osnovica za obračun amortizacije jest **nabavna vrijednost** pojedinog predmeta dugotrajne imovine (nabavna cijena + carina + transport +montaža)

Stopa amortizacije = 100 / vijek trajanja

Amortizacija

Opis	Redovna stopa	Dvostruka stopa
Građevinski objekti	5 %	10 %
Brodovi (iznad 1.000 brt)	5 %	10 %
Osobni automobili	20 %	40 %
Oprema, teretna i dr. vozila	25 %	50 %
Mehanizacija	25 %	50 %
Računala i računalna oprema	50 %	100 %
Računalni programi, mobiteli	50 %	100 %
Oprema za računalne mreže	50 %	100 %
Osnovno stado	20 %	40 %
Ostala nespomenuta imovina	10 %	20 %
Nematerijalna imovina	25 %	50 %

Izvor: NN 1/05 Zakon o oporezivanju dobiti

Amortizacija opreme poduzeća "Stolar" d.o.o.

- Električna pila 25.000,00 / 4 = 6.250,00
- Blanjalica -15.000,00 / 4 = 3.750,00
- Računalo 5.000,00 / 2 = 2.500,00
- Uredski namještaj -20.000,00 / 4 = 5.000,00

Godišnji trošak amortizacije = 17.500,00 Kn

Ostali troškovi

Unutar ove kategorije su svi ostali troškovi:

- troškovi vode,
- troškovi struje,
- troškovi telefona,
- uredski materijal,
- osiguranje,
- najamnina i sl.

Poduzeće "Stolar" d.o.o.

Ostali troškovi:

- o Voda − 500,00 Kn
- o Osiguranje 1.000,00 Kn
- o Računovodstvo 1.700,00 Kn
- o Telefon, internet 3.000,00 Kn
- o Uredski materijal 700,00 Kn

Mjesečni iznos ostalih troškova = 6.900,00 Godišnji iznos ostalih troškova = **82.800,00** Kn

Investicije

Novac potreban za pokretanje vašeg poslovnog poduhvata

- izdaci za zgradu, odnosno poslovni prostor
- nabava opreme
- nabava strojeva
- nabava informatičke opreme
- nabava sirovina, repromaterijala, gotovih proizvoda namijenjenih daljnjoj prodaji i sl.

Investicije

Investicije u osnovna sredstva Investicije u obrtna sredstva

Investicije u osnovna sredstva

- zgrada
- poslovni prostor
- namještaj
- strojevi i oprema
- troškovi priključka električne energije i telefona
- informatička oprema

Investicije u obrtna sredstva

Obrtna sredstva su novac koji se koristi u procesu poslovanja mijenjajući svoj pojavni oblik, a zadržavajući vrijednost na razini uloženih sredstava:

- zalihe materijala
- zalihe nedovršene proizvodnje
- zalihe gotovih proizvoda
- potraživanja od kupaca

Kako procijeniti potreban početni kapital (investicije)?

- investicije
- sirovine, materijal za jedan proizvodni ciklus
- plaće za jedan proizvodni ciklus
- fiksni troškovi za trajanja jednog proizvodnog ciklusa

Ukupne investicije

Potrebna financijska sredstva	Iznos u Kn
Investicije u osnovna sredstva -Električna pila -Blanjalica -Računalo -Uredski namještaj	65.000,00
Investicije u obrtna sredstva (plaće za mjesec dana + materijal + ostali troškovi)	45874,92
Ukupni iznos potrebnih investicija	110.874,92

Proračun prihoda

- Za proizvodnju 1 stola je potrebno 30 sati
- Svaki stolar radi 42 sata tjedno (dio otpada na bolovanja, godišnje odmore, blagdane)
- Dakle, svaki stolar napravi 5 stolova mjesečno, odnosno u poduzeću se proizvede 15 stolova mjesečno (180 godišnje)

p = 4.000,00 kn

Račun dobiti i gubitka

- 1. prihod od prodaje za svaki mjesec
- 2. (-) troškovi osoblja i operativni troškovi
- 3. (-) amortizacija
- 4. (-) kamate
- 5. (=) bruto dobit
- 6. (-) porez na dobit (20 %)
- 7. (=) neto dobit (profit)

Račun dobiti i gubitka poduzeća "Stolar" d.o.o.

+ Prihodi (180 * 4.000,00)	720.000,00
- Amortizacija	17.500,00
- Materijalni troškovi	51.750,00
- Plaće	498.749,09
- Kamate	3.313,32
- Ostali troškovi	82.800,00
= Bruto profit	65.887,59
- Porez na dobit 20 %	13.177,52
= Neto profit	52.710,07

10 pogrešaka start-up poduzeća

- 1. Ne ispituju tržište
- 2. Ne rade poslovni plan
- 3. Krivo procjenjuju prihode i troškove
- 4. Ne angažiraju kvalitetno računovodstvo
- 5. Nemaju obrtna sredstva za poslovanje
- 6. Zadužuju se s nepovoljnim kamatama
- 7. Ulaze u krug dugova, iluzija i nadanja
- 8. Sklapaju nepovoljne ugovore
- 9. Ne mogu procijeniti rokove i svoje mogućnosti
- 10. Kreću s previše suvlasnika i previše zaposlenih

Izvor: Ožanić, M: "Mali brod na olujnom moru", Tehnološki park Zagreb, Zagreb, 2004.

Literatura:

- Bangs, D.H.Jr: "*Kako napraviti poslovni plan s kojim će vaše poslovanje uspjeti*", Centar za poduzetništvo Osijek i Jakubin i sin, Zagreb, 1998.
- Ožanić, M: "Mali brod na olujnom moru", Tehnološki park Zagreb, Zagreb, 2004.
- *"Start Your Business Započnite samostalan posao",* International Labour Organization, Geneva, 2003. (dostupno u Centru za poduzetništvo Osijek)
- http://www.volksbank.ba/kalkulator.html
- http://www.rrif.hr/kalkulator-placa-bruto.asp
- www.povremeniposao.hr
- www.hamag.hr
- <u>www.minpo.hr</u>